

Rapport

Projectnummer: 377536
Referentienummer: SWNL0273950
Datum: 11-03-2021

Verkennend Natuuronderzoek zandwinning Zuidbroek

Oriënterend onderzoek in het kader van de wet- en regelgeving voor natuur

Status: Definitief

Opdrachtgever:

Sweco
Rozenburglaan 11
9727 DL Groningen
Postbus 7057
9701 JB Groningen

www.sweco.nl

Sweco Nederland B.V.
Groningen
Handelsregister 30129769
Statutair gevestigd te De Bilt

Adviseur Ecologie
M +31 6

Verantwoording

Titel Verkennend Natuuronderzoek
zandwinning Zuidbroek
Subtitel Oriënterend onderzoek in het kader van
de wet- en regelgeving voor natuur
Projectnummer 377536
Referentienummer SWNL0273950
Revisie D02
Datum 12-04-2021

Auteur(s)
E-mailadres @sweco.nl

Gecontroleerd door
Paraaf gecontroleerd

Goedgekeurd door
Paraaf goedgekeurd

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
1.1	Kader van het onderzoek	4
1.2	Ligging plangebied en voorgenomen activiteiten	4
2	Wet natuurbescherming: Natura 2000-gebieden	6
2.1	Toetsingskader	6
2.2	Inventarisatie	6
2.3	Analyse van de mogelijke effecten	7
3	Wet natuurbescherming: soortenbescherming	9
3.1	Toetsingskader	9
3.2	Methode	10
3.3	Voorkomende ecotopen	11
3.4	Planten.....	11
3.5	Vleermuizen.....	11
3.6	Overige zoogdieren	12
3.7	Vogels.....	12
3.8	Amfibieën en Reptielen	13
3.9	Vissen	13
3.10	Ongewervelden	13
4	Natuurbeleidskaders	14
4.1	Toetsingskader	14
4.2	Natuurnetwerk Nederland.....	14
5	Conclusies/ aanbevelingen	16
6	Bronnenlijst	18

1 Inleiding

1.1 Kader van het onderzoek

Zeldenrust zand- en grint heeft Sweco gevraagd om een verkennend natuuronderzoek uit te voeren ten behoeve van de verlenging van de vergunning voor het winnen van zand in de zandwinning te Zuidbroek aan de Botjesweg.

De natuurbescherming in Nederland bestaat uit de volgende kaders:

- Wet natuurbescherming:
 - Natura 2000-gebieden
 - Soorten
- Natuurnetwerk Nederland (NNN) gebieden buiten het NNN (o.a. weidevogelleefgebied)

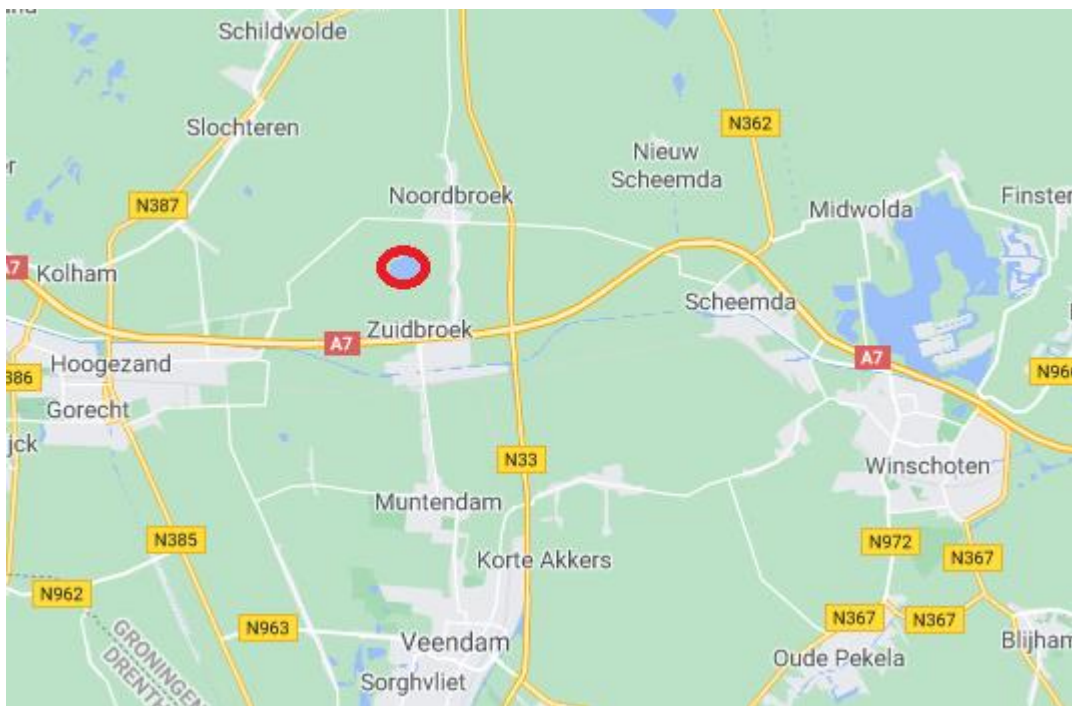
Het verkennend natuuronderzoek is erop gericht om een eerste inzicht te krijgen in de mogelijke effecten op beschermde natuurwaarden in en om het projectgebied en de mogelijke vervolgstappen die moeten worden genomen met betrekking tot aanvullend veldonderzoek, nader effectonderzoek en nadere procedures. Het verkennend onderzoek is de eerste stap in de procedure. Afhankelijk van het resultaat moeten de navolgende stappen al dan niet worden doorlopen.

In dit verkennend natuuronderzoek heeft toetsing plaatsgevonden op beschermde Natura 2000-gebieden, beschermde soorten en op de natuurbeleidskaders.

1.2 Ligging plangebied en voorgenomen activiteiten

Het plangebied ligt ten noorden van de A7 ter hoogte van Zuidbroek en betreft een zandwinplas waar in de huidige situatie nog actief zand en grint wordt onttrokken. De locatie van het plangebied is weergegeven in figuur 1.1 en een luchtfoto in figuur 1.2. Binnen de toetsing in voorliggende rapportage zijn een aantal uitgangspunten gehanteerd:

- Er worden geen bomen gekapt;
- De oppervlakte van de zandwinplas blijft gelijk;
- Huidige oevers (en begroeiing) blijven intact;
- De capaciteit blijft na verlenging van de vergunning gelijk;
- Het materieel dat ingezet wordt blijft gelijk/vergelijkbaar aan de huidige situatie.

Figuur 1.1: Ligging plangebied (rood omcirkeld)

Figuur 1.2: luchtfoto plangebied (bron: Cyclomedia, Street Smart)

2 Wet natuurbescherming: Natura 2000-gebieden

2.1 Toetsingskader

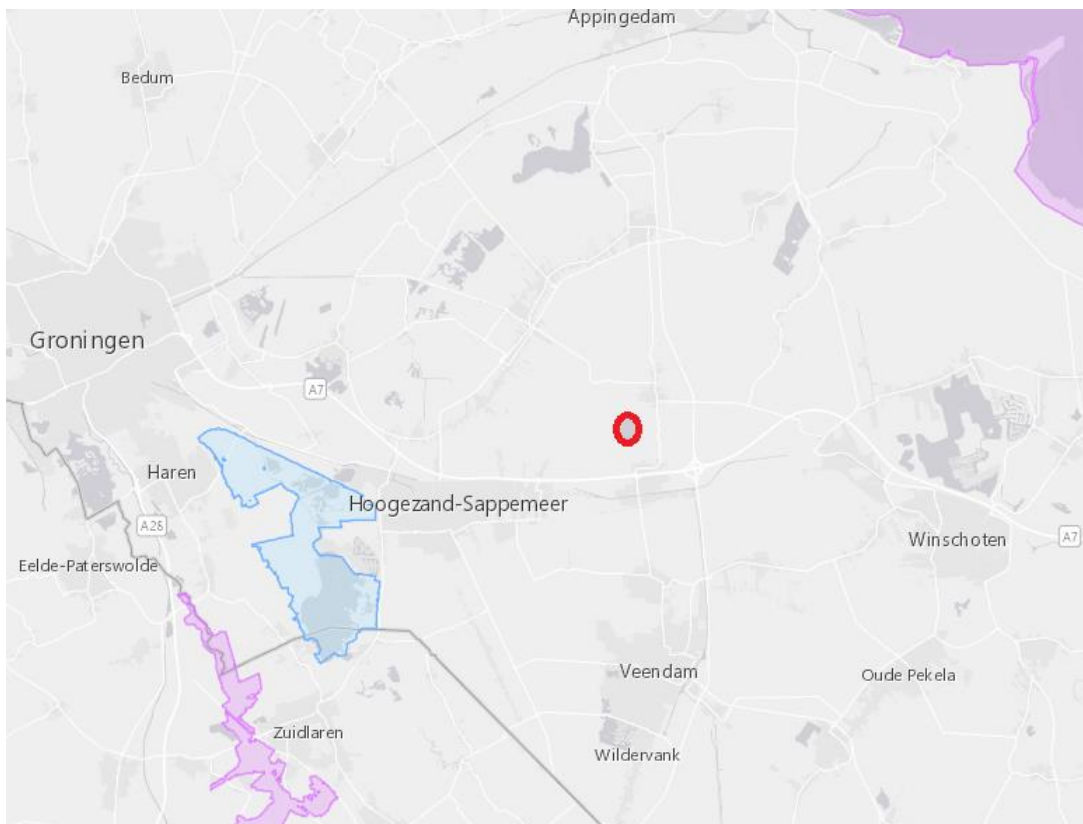
Bescherming van Natura 2000-gebieden vindt plaats op grond van de Wet natuurbescherming. Onder Natura 2000-gebieden vallen de gebieden die op grond van de Europese Vogelrichtlijn en/of Habitatrichtlijn zijn aangewezen. De essentie van het beschermingsregime voor deze gebieden is dat de duurzame instandhouding van soorten en habitats binnen de Europese Unie wordt gewaarborgd. Daarbij zijn instandhoudingsdoelstellingen geformuleerd voor natuurlijke habitats en/of soorten. Dit kunnen behoudsdoelstellingen zijn voor habitats en leefgebieden van soorten die zich al op het gewenste niveau (kwalitatief en kwantitatief) bevinden of uitbreidings- respectievelijk verbeterdoelstellingen voor habitats en leefgebieden van soorten die zich nog niet op het gewenste niveau bevinden.

Om dit toetsbaar te maken kent de Wet natuurbescherming (Wnb) een goedkeuringsvereiste voor plannen die significante gevolgen voor de betreffende gebieden zouden kunnen hebben (artikel 2.7, eerste lid, Wnb), en een vergunningplicht voor projecten en andere handelingen die (significant) negatieve gevolgen voor de betreffende gebieden zouden kunnen hebben (artikel 2.7, tweede lid, Wnb). De goedkeuring of de vergunning wordt alleen verleend wanneer voldoende zeker is dat de instandhoudingsdoelstellingen voor het betreffende Natura 2000-gebied niet in het geding zijn. Wanneer significante gevolgen voor Natura 2000-gebieden op grond van een passende beoordeling niet kunnen worden uitgesloten, kan alleen goedkeuring aan het plan of een vergunning voor het project worden verleend indien de ADC-toets met succes doorlopen kan worden (artikel 2.8, vierde lid, Wnb). Dat betekent dat het project nodig is omwille van een dwingende reden van groot openbaar belang, er geen alternatief mag zijn met minder grote effecten op Natura 2000 en de nodige compenserende maatregelen worden getroffen.

Op 29 mei 2019 heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRvS) uitspraak gedaan over het Programma Aanpak Stikstof (PAS). De Afdeling heeft geoordeeld dat het PAS niet aan alle eisen van de Habitatrichtlijn voldoet. Het PAS geeft onvoldoende zekerheid dat met de uitgifte van ontwikkelingsruimte significante gevolgen voor Natura 2000 zijn uitgesloten. De consequentie is dat het PAS niet als basis voor toestemming voor projecten of andere activiteiten kan worden gebruikt. Toetsing van effecten van stikstofdepositie gaat daarom weer volgens de in voorgaande alinea beschreven procedure.

2.2 Inventarisatie

Voor de inventarisatie van Natura 2000-gebieden is gebruik gemaakt van de gebiedendatabase van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV). Uit deze gebiedendatabase blijkt dat de dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden Zuidlaardermeergebied, Drentsche Aa gebied en Waddenzee op respectievelijk ca. 9, ca. 16,5 en ca. 17 km van het plangebied betreffen. Van deze Natura 2000-gebieden is Zuidlaardermeergebied aangewezen als Vogelrichtlijngebied en zijn Drentsche Aa en Waddenzee aangewezen als Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijngebied met stikstof gevoelige habitattypen binnen de begrenzing. In figuur 2.1 is een globaal overzicht weergegeven van het plangebied ten opzichte van de omliggende Natura 2000-gebieden.

Figuur 2.1: Globale ligging van het plangebied (rood omkaderd) t.o.v. Natura 2000-gebied Zuidlaardermeergebied (transparant blauw), Drentsche Aa (linksonder transparant paars) en Waddenzee (rechtsboven transparant paars).

2.3 Analyse van de mogelijke effecten

Het plangebied ligt buiten de begrenzing van Natura 2000-gebieden. Het dichtstbijzijnde Natura-2000 gebied is Zuidlaardermeergebied op een afstand van ca. 9 km. Directe aantasting zoals oppervlakteverlies en versnippering van een Natura 2000-gebied is niet aan de orde omdat de werkzaamheden (ruim) buiten de begrenzing van een Natura 2000-gebied plaatsvinden. Verstoring van verstoringsgevoelige dieren door beweging, geluid, trilling en licht gedurende de realisatiefase en gebruiksfase reikt tot maximaal enkele honderden meters ver. De afstand tot het Natura 2000-gebied ligt ruim buiten deze verstoringsafstand. Derhalve zijn negatieve effecten op Natura 2000-gebieden door verstoring of versnippering uitgesloten.

Natura 2000-gebied Waddenzee is het meest dichtbijgelegen Natura 2000-gebied met stikstofgevoelige habitattypen (op ca. 17 km). In de nieuwe situatie is geen sprake van extra stikstofuitstoot ten opzichte van de huidige situatie, maar zal de stikstofuitstoot ten behoeve van de zandwinning langer in de tijd plaatsvinden. Om de effecten van deze stikstofdepositie te bepalen en te beoordelen dient een stikstofberekening met de Aeries calculator te worden uitgevoerd. Als er geen rekenresultaten hoger zijn dan 0,00 mol N/ha/jr zijn de werkzaamheden niet vergunning plichtig. Als de additionele stikstof depositie uitkomt boven de 0,00 mol N/ha/jr zijn aanvullende stappen nodig en moet vergunning aangevraagd worden bij het bevoegd gezag (Provincie Groningen). De te nemen stappen zijn weergegeven in Bijlage 1. De Aeriesberekening met bijbehorende conclusies worden in een separate rapportage uitgewerkt.

3 Wet natuurbescherming: soortenbescherming

3.1 Toetsingskader

In de Wet natuurbescherming is de soortenbescherming in Nederland geregeld. In de Wet natuurbescherming worden drie verschillende beschermingsregimes gehanteerd waaraan verschillende verbodsbepalingen zijn gekoppeld:

Soorten Vogelrichtlijn (artikel 3.1 e.v.):

- lid 1) Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen;
- lid 2) Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen;
- lid 3) Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben;
- lid 4) Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen;
- lid 5) Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Soorten Habitatrichtlijn (artikel 3.5 e.v.):

- lid 1) Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen;
- lid 2) Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren;
- lid 3) Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen;
- lid 4) Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen;
- lid 5) Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Andere Soorten (artikel 3.10 e.v.)

- lid 1) Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - onderdeel a.* in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - onderdeel b.* de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
 - onderdeel c.* vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Voor *Vogelrichtlijn-* en *Habitatrichtlijnsoorten* geldt dat voortplantings- en rustplaatsen (inclusief functionele leefomgeving) van beschermde soorten niet opzettelijk verstoord of

vernietigd mogen worden en dat exemplaren van beschermde soorten niet opzettelijk) mogen worden gedood of verwond.

Voor *Andere beschermde soorten* geldt dat voortplantingsplaatsen en rustplaatsen (inclusief functionele leefomgeving) van beschermde soorten niet (opzettelijk) vernietigd mogen worden en dat exemplaren van beschermde soorten niet (opzettelijk) mogen worden gedood of verwond. Verbodsbepalingen ten aanzien van de verstoring zijn niet van toepassing op deze soorten. Ten aanzien van de *andere beschermde soorten* geldt dat het bevoegd gezag (provincies c.q. ministerie van LNV) de vrijheid hebben om soorten binnen deze categorie vrij te stellen van de verbodsbepalingen uit artikel 3.10 Wet natuurbescherming.

Voor beschermde soorten die niet zijn vrijgesteld en de voorgenomen activiteiten strijdig zijn met de bepalingen in de nieuwe wet geldt een ontheffingsplicht. Deze kan alleen worden verleend indien de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is. Voor vogels geldt in afwijking hierop dat voor verstoring geen ontheffing nodig is, indien de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is. Het is ook mogelijk om voor beide categorie soorten te werken volgens een goedgekeurde gedragscode die is afgestemd op de nieuwe wet. Er is dan geen ontheffing nodig.

3.2 Methode

Bronnenonderzoek

De inventarisatie betreft een onderzoek naar de actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten in het plangebied. De inventarisatie bestaat uit een bronnenonderzoek, een verkennend veldbezoek en habitatgeschiktheid beoordeling.

Het bronnenonderzoek heeft als doel een overzicht te verkrijgen van de beschikbare informatie met betrekking tot het voorkomen van beschermde soorten in het plangebied en de ruime omgeving er omheen. Hiervoor zijn de volgende bronnen gebruikt:

- Nederlandse Databank Flora en Fauna (2016-2021);
- Soortenatlassen;
- Verspreidingsatlassen.

Habitatgeschiktheidsbeoordeling

Op basis van een oriënterend veldbezoek is de geschiktheid van biotopen voor beschermde soorten beoordeeld. Deze beoordeling brengt samen met het bronnenonderzoek de beschermde soorten(groepen) in beeld die in het plangebied (kunnen) voorkomen. Het veldbezoek heeft plaatsgevonden op 5 maart 2021 door een deskundig ecoloog van Sweco.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Op basis van het bronnenonderzoek en de habitatgeschiktheidsbeoordeling wordt een inschatting gemaakt in hoeverre de te verwachten soort(groepen)en en/of het geschikte biotoop beïnvloed kunnen worden door de voorgenomen activiteit. Op basis van deze analyse wordt geconcludeerd voor welke soort(groepen) er nader (veld)onderzoek en eventueel ontheffingsplicht in kader van Wet natuurbescherming van toepassing is. Het onderzoek beperkt zich tot op grond van de Wet Natuurbescherming beschermde plant- en diersoorten. Niet-beschermde Rode lijstsoorten die in het plangebied (kunnen) voorkomen zoals diverse soorten paddenstoelen en vaatplanten worden niet in het onderzoek

betrokken omdat deze soorten niet relevant zijn voor toetsing aan de Wet Natuurbescherming.

3.3 Voorkomende ecotopen

Het plangebied bestaat een zandwinplas met steile oevers met op een aantal plaatsen ruigte (o.a. riet) en bomen.

Voorkomende ecotopen binnen het plangebied bestaan uit:

- Bomenrijen rondom het plangebied;
- Oevers met riet en ruigte;
- Open water;
- Agrarisch akkerland;
- Recreatieterrein.

3.4 Planten

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

Binnen of in de directe omgeving van het plangebied zijn geen waarnemingen bekend van beschermde plantensoorten (NDFF, 2016-2021).

Tijdens het veldbezoek zijn geen waarnemingen gedaan van beschermde plantensoorten, voor zover mogelijk in deze tijd van het jaar (buiten bloeiseizoen).

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

De werkzaamheden hebben geen effect op plantensoorten behorend tot de beschermingsregimes van de Wet natuurbescherming. Een aantal oevers zouden mogelijk beschermde planten kunnen herbergen. Echter alle oevers blijven intact en de zandwinningsactiviteiten beperken zich tot het open water. Mogelijke standplaatsen voor beschermde soorten blijven intact. Aanvullend onderzoek naar beschermde planten en een mogelijke ontheffingsprocedure zijn daarom niet nodig.

3.5 Vleermuizen

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

Er zijn in of nabij het plangebied geen waarnemingen bekend van vleermuizen (NDFF, 2016-2021). Volgens actuele verspreidingsgegevens (www.verspreidingsatlas.nl) is de kans groot dat de gewone- en ruige dwergvleermuis, maar ook de watervleermuis en laatvlieger voorkomen binnen of nabij het plangebied. Rondom het plangebied staan bomen die mogelijk geschikt kunnen als verblijfplaats, vliegroute of foerageergebied. De aanwezige opstallen zouden mogelijk een functie hebben voor vleermuizen, maar blijven intact.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Rondom het plangebied zijn bomen aanwezig die mogelijk kunnen dienen als vliegroute, rust- en verblijfplaats of foerageergebied. Tevens kunnen de oevers van de zandwinplas gebruikt worden door vleermuizen voor navigatie en foerageren. De mogelijke functie van de omliggende bomen als vliegroute, rust- en verblijfplaats of foerageergebied blijft bestaan, omdat deze bomen niet gekapt worden. Het areaal van de zandwinplas zal namelijk niet uitbreiden. Er worden geen aanvullende lichtbronnen geïnstalleerd ten behoeve van de zandwinning en de bedrijfsvoering blijft gelijk aan de huidige situatie, dus treden geen negatieve effecten op vleermuizen op.

3.6 Overige zoogdieren

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

Binnen het plangebied zijn waarnemingen bekend van de Nationaal beschermde steenmarter (NDFF, 2016-2021). Tijdens het veldbezoek zijn geen aanvullende waarnemingen gedaan die wijzen op een permanent verblijf van beschermde zoogdieren. Er zijn enkele opstallen aanwezig die mogelijk gebruikt kunnen worden door de steenmarter als verblijfplaats.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Door de continuering van de zandwinning zal het plangebied blijven zoals het nu is en verandert het gebruik niet. Aanwezige ruigte blijft bestaan, evenals de aanwezige opstallen die mogelijk als verblijfplaats voor steenmarter kunnen dienen. Omdat er aan het maaiveld geen nieuwe activiteiten worden uitgevoerd, blijft de functie voor de nationaal beschermde steenmarter zoals deze momenteel is. Derhalve zullen geen negatieve effecten ontstaan op beschermde zoogdieren.

3.7 Vogels

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

Alle inheemse vogels zijn als Vogelrichtlijnsoort beschermd conform artikel 3.1 Wet natuurbescherming. Vogels zijn te allen tijde gedurende het broedseizoen beschermd. Op basis van het bronnenonderzoek is vastgesteld dat er in de directe en wijde omgeving van het plangebied veel (broed)vogelsoorten zijn waargenomen in het plangebied (NDFF, 2016-2021). Tijdens het veldbezoek is uitsluitend in een van de bomen van de bomenrij aan de westzijde van het plangebied een potentieel jaarrond beschermd nest waargenomen en zijn in de steile oeverwanden aan de noordoostzijde van de zandwinplas holtes van oeverwaluwen waargenomen.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Verstoring van vogels treedt op wanneer er werkzaamheden uitgevoerd worden in de nabijheid van broedende vogels rond het werkgebied op dusdanige wijze dat het nest verstoord wordt. Het betreft binnen dit project broedende vogels in bomen, oevers, ruigte, riet en open gras/akkerland. De broedperiode loopt globaal van half maart tot begin augustus. Doordat de winning van zand een continu proces is en voorafgaand aan het broedseizoen al is opgestart, zullen nestelende of broedende vogels de aanwezige verstoring accepteren of het plangebied mijden. Door verlenging van de vergunning wijzigt niets in de activiteiten, waardoor geen negatieve effecten op broedvogels worden verwacht. Het aanwezige potentieel jaarrond beschermd nest bevindt zich in de bomenrij aan de westzijde van het plangebied. De betreffende boom blijft, net als alle andere bomen behouden, waardoor geen negatieve effecten zijn te verwachten. Door de continuering van de zandwinning zal de aanwezige oeverwand met holtes van oeverwaluw intact blijven waardoor negatieve effecten uitblijven. Mocht in de toekomst deze steile oeverwand worden verwijderd of vernietigd moet aanvullend ecologisch onderzoek plaatsvinden.

3.8 Amfibieën en Reptielen

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

Er zijn binnen het plangebied geen waarnemingen bekend van beschermde amfibieën en / of reptielen (NDFF, 2016-2021). Tijdens het veldbezoek zijn geen aanvullende waarnemingen van soorten gedaan. Het plangebied ligt buiten het verspreidingsgebied van reptielen, waardoor aanwezigheid vrijwel is uit te sluiten. Tevens is het plangebied omringd door intensief gebruikt agrarisch gebied. De sloten rondom het plangebied zijn voedselrijk en zonder vegetatie (landbouwsloot) waardoor hier geen beschermde soorten amfibieën te verwachten zijn.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Het plangebied is momenteel in gebruik als zandwinning. De sloten om het plangebied heen zijn erg voedselrijk en kaal waardoor deze niet geschikt zijn voor beschermde amfibieën soorten. Omdat het plangebied ook nog op de grens van het verspreidingsgebied ligt van hei- en poelkikker, is aanwezigheid niet te verwachten. Bovendien blijven de oevers en omliggende terreinen intact, waardoor geen negatieve effecten optreden. Voor aanwezige beschermde en vrijgestelde soorten dient de zorgplicht in acht genomen te worden, wat voornamelijk inhoudt dat deze de gelegenheid moet worden geboden het plangebied te verlaten als er gewerkt wordt. Er hoeft voor amfibieën en reptielen geen aanvullend onderzoek plaats te vinden of vergunning/ ontheffing te worden aangevraagd.

3.9 Vissen

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

Binnen het plangebied zijn geen waarnemingen bekend van (beschermde) vissoorten (NDFF, 2016 – 2021). De zandwinplas is mogelijk geschikt voor diverse algemeen voorkomende vissoorten. Beschermde vissoorten zoals de grote modderkruiper worden niet verwacht door de voornamelijk zanderige bodem.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Door continuering van de zandwinning, blijft de structuur zoals deze nabij de oevers is gelijk aan de huidige situatie. Er verandert voor de vissen niets, waardoor geen negatieve effecten zullen optreden. Aanvullend onderzoek naar beschermde vissoorten is niet nodig.

3.10 Ongewervelden

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

Vanuit het bronnenonderzoek zijn geen waarnemingen bekend binnen of nabij het plangebied van beschermde soorten libellen, vlinders of andere insecten (NDFF, 2016-2021). Tijdens het veldbezoek zijn geen aanvullende waarnemingen gedaan.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Er zijn binnen het plangebied geen beschermde soorten waargenomen. Mogelijk aanwezige dieren zullen geen negatieve effecten ondervinden aangezien aanwezige inrichting met ruigte en bomen intact blijft. Derhalve hebben de werkzaamheden geen negatief effect op deze soortgroep en is aanvullend onderzoek niet noodzakelijk.

4 Natuurbeleidskaders

4.1 Toetsingskader

Het beleidskader van de overheid dat niet in wetgeving is vastgelegd bestaat uit:

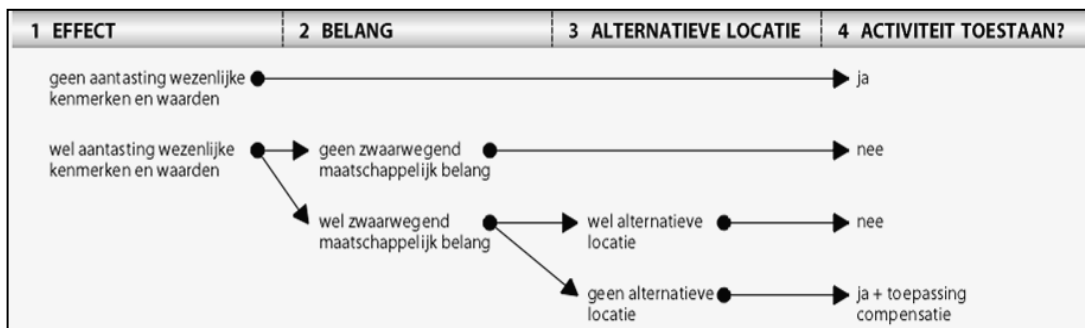
- Provinciaal beleid
 - Natuurnetwerk Nederland (NNN).

4.2 Natuurnetwerk Nederland

Toetsingskader

De wettelijke bescherming (Wro) van het NNN is geregeld via het bestemmingsplan.

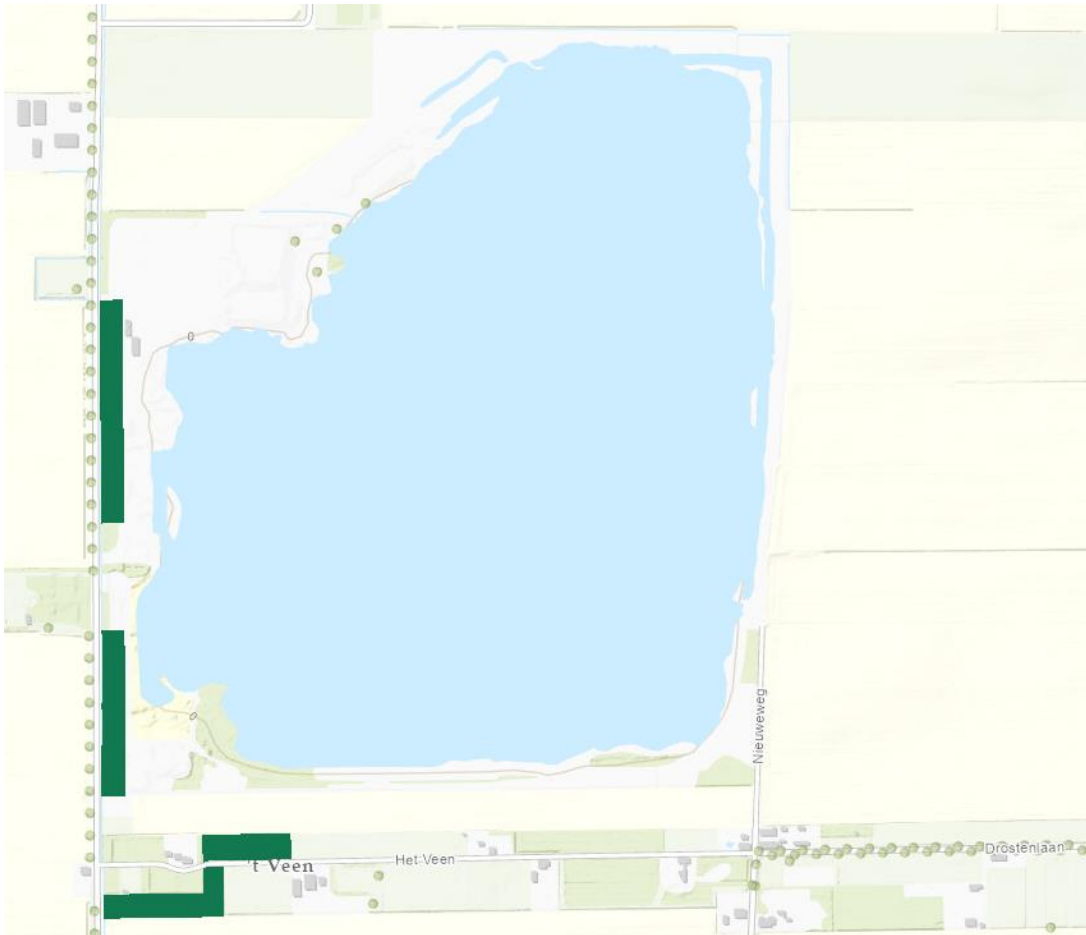
De afweging voor ingrepen in het NNN gaat volgens het “nee, tenzij-principe”. In onderstaand schema is dit stapsgewijs weergegeven. Ingrepen met een significant negatieve invloed op de wezenlijke kenmerken en waarden mogen niet plaatsvinden, tenzij er sprake is van een zwaarwegend maatschappelijk belang en indien er geen alternatieven zijn. Indien bij een ingreep schade wordt aangericht aan een NNN-gebied, dan dient dit in ieder geval gemitigeerd te worden. De resteffecten aan verlies van kwaliteit en/of oppervlakte dient te worden gecompenseerd. Daarnaast kan salderen van positieve en negatieve effecten op het NNN uitkomst bieden om projecten in het NNN te realiseren. Het verkennend natuuronderzoek geeft inzicht in de ligging van NNN-gebieden in de omgeving van het plangebied en de noodzaak voor het doorlopen van ‘nee, tenzij, procedure’. Een “nee, tenzij-toets” behoeft alleen te worden doorlopen indien er sprake is van een RO-procedure met betrekking tot wijziging van de bestemming van het plangebied.

Schema: Het “nee, tenzij”-principe van het compensatiebeginsel.

Inventarisatie

Het plangebied ligt buiten de begrenzing van NNN Groningen. In afbeelding 4.1 is de ligging van het plangebied (rood omkaderd) ten opzichte van NNN (donkergroen) weergegeven. Wel zijn een aantal bosstroken aan de west- en zuidzijde begrenst als NNN. Deze stroken zijn aangewezen als Bos- en natuurgebieden buiten het NNN met beheertype N15.02 Dennen-, eiken-, en beukenbos.

Figuur 4.1: Plangebied ten opzichte van NNN (donkergroen groen) (bron: Provincie Groningen).

Analyse en toetsing effecten

Het plangebied ligt buiten NNN, maar grenst wel aan een aantal kleine stroken NNN aan de west- en zuidzijde. Omdat de zandwinning plaatsvindt buiten de begrenzing van NNN en door continuering van de zandwinning alle aangrenzende percelen intact blijven, zal geen negatief effect optreden ten aanzien van de kernwaarden van het NNN Groningen. Aanvullend onderzoek in de vorm van een 'nee-tenzij-toets' hoeft niet plaats te vinden.

5 Conclusies/ aanbevelingen

Wet natuurbescherming

Natura 2000-gebieden

Natura 2000-gebieden Zuidlaardermeergebied, Drentsche Aa en Waddenzee zijn op respectievelijk 9, 16,5 en 17 km de meest dichtbijgelegen Natura-2000 gebieden. Er vindt geen versnippering of verlies van areaal plaats doordat de werkzaamheden buiten de begrenzing plaatsvinden. Natura 2000-gebieden Drentsche Aa en Waddenzee zijn aangewezen als Habitatrichtlijngebied en hebben stikstof gevoelige habitattypen binnen de begrenzing.

Het plangebied ligt ruim buiten de verstoringsafstand van enkele honderden meters vanaf de begrenzing van Natura-2000 gebieden waardoor geen negatieve effecten door verstoring door licht, geluid of beweging optreden. Met de Aeries calculator zal separaat worden beoordeeld of door continuering van de zandwinning additionele stikstofdepositie plaatsvindt op stikstofgevoelige habitattypen.

Soortenbescherming

Binnen het plangebied zijn uitsluitend waarnemingen van de Nationaal beschermde steenmarter bekend (NDFF, 2016-2021) en komen Europees beschermde vleermuizen in het gebied voor. Doordat alle oevers en omliggende ruigtes en boomstroken behouden blijven gaat geen essentieel leefgebied verloren van beschermde soorten en blijven potentiële rust- en verblijfplaatsen vliegroutes en foerageergebied voor vleermuizen intact.

Het plangebied kan gebruikt worden als broedplaats voor vogels. Om verstoring van *broedende vogels* op deze percelen te voorkomen zullen normaliter werkzaamheden buiten het broedseizoen (grofweg half maart t/m juli met uitloop tot halverwege augustus) uitgevoerd moeten worden. Doordat de winning van zand een continu proces is en voorafgaand aan het broedseizoen al is opgestart, zullen nestelende of broedende vogels de aanwezige verstoring accepteren of het plangebied mijden. Door verlenging van de vergunning wijzigt niets in de activiteiten, waardoor geen negatieve effecten op broedvogels worden verwacht.

Zorgplicht

Om verstoring van migrerende, overvliegende of foeragerende vleermuizen te voorkomen, dienen de werkzaamheden zo veel mogelijk overdag uitgevoerd te worden en dient waar mogelijk tussen zonsondergang en zonsopgang geen directe werkverlichting of strooiverlichting (m.u.v. voertuigen) toegepast te worden.

Voor eventueel aanwezige algemene (vrijgestelde) soorten in de Provincie Groningen geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming. Hiervoor geldt wel de zorgplicht, wat betekent dat nadelige gevolgen voor planten en dieren zoveel mogelijk moet worden voorkomen. Aanwezige dieren dienen in de gelegenheid gesteld te worden het plangebied te verlaten.

Natuurbeleidskaders

Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied valt buiten de begrenzing en invloedssfeer van NNN Groningen. Er zullen geen negatieve effecten aan de kernwaarden van NNN ontstaan.

Samenvattende tabel

	Effecten	Nader veld onderzoek	Nader effect onderzoek	Mitigerende maatregelen*	Nadere procedure
Wet natuurbescherming, Natura 2000-gebieden	Mogelijk stikstof	Geen	Mogelijk stikstof	Mogelijk stikstof	Mogelijk
Wet natuurbescherming, soorten bescherming	Verstoring broedvogels	Geen	Geen	Geen	Geen
Natuurnetwerk Nederland	Geen	Geen	Geen	Geen	Geen

* mogelijke maatregelen om effecten te voorkomen

6 Bronnenlijst

- Maart 2021: Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)
- Maart 2021: <https://www.verspreidingsatlas.nl/>
- Maart 2021: Natuurbeheerplankaart Groningen
- Maart 2021: <https://www.natura2000.nl>

Bijlage 1 Toestemmingverlening stikstof nieuwe activiteiten

Toestemmingverlening stikstofdepositie bij nieuwe activiteiten

Aan de hand van onderstaand stappenplan kunt u vaststellen of u vergunningplichtig bent onder de Wet natuurbescherming en welke instrumenten u kunt inzetten om voor een natuurvergunning in aanmerking te komen.

